Lietas Nr. C30421615
Lietvedības Nr. C-2015-16/23

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 7.martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese S. Meliņa tiesas telpās Abrenes ielā 3, Rīgā rakstveida procesā izskatīja civillietu Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu, un

konstatēja:

2015.gada 18.maijā tiesā Studiju un zinātnes administrācija cēla maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā ietverti prasījumi piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam 1252.45 EUR, t.sk.,:

1) parāda summu 1085.00 EUR apmērā, t.sk., kredīta pamatsummu - 912.78 EUR apmērā, kredīta procentus - 172.22 EUR apmērā;
2) tiesas izdevumus 167.45 EUR apmērā, t.sk., valsts nodevu - 162.75 EUR apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 EUR apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2000.gada 22.augustā puses noslēdza Līgumu ar mērķi, lai segtu maksu par atbildētāja studijām Augstskolā. Saskaņā ar Līguma 3.1.punktu, pamatojoties uz Augstskolas Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, prasītājs atbildētājam izsniedza studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem Ls 858.00 apmērā:

1) 2000./2001. akadēmiskā gada 1. semestrī Ls 214.50 apmērā;
2) 2000./2001. akadēmiskā gada 2. semestrī Ls 214.50 apmērā;
3) 2001./2002. akadēmiskā gada 1. semestrī Ls 214.50 apmērā;
4) 2001./2002. akadēmiskā gada 2. semestrī Ls 214.50 apmērā.

2003.gada 26.augustā prasītājs saņēma atbildētāja iesniegumu "Par kredītlīguma darbības pārtraukšanu", kurā norādīja, ka starp atbildētāju un Augstskolu noslēgtais līgums ir lauzts un atbildētājs lūdza pārtraukt studiju kredīta izmaksu.

Prasītājs saņēma Augstskolas 2003.gada 2.oktobra pārskatu „Pārskats par studiju kredīta ņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta 2003./2004.akad.gadā uz 02.10.2003.". Pārskatā tika iekļauta informācija, ka 2002.gada 13.septembrī atbildētājs ir eksmatrikulēts no augstskolas.

Pamatojoties uz Augstskolas pārskatā iekļauto informāciju par atbildētāja eksmatrikulāciju no Augstskolas, 2003.gada 17.oktobrī prasītājs atbildētājam nosūtīja vēstuli Nr. 1-14/7150 „Par studiju kredīta atmaksām", pielikumā pievienojot studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros, aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu. Atbildētājs neparakstīja studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku un neuzsāka atmaksu.

2003.gada 21.oktobrī prasītājs saņēma Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas 2003.gada 3.septembra izziņu Nr. 2.1.1-13/75, kurā tika iekļauta informācija par Atbildētāja studijām maģistrantūrā.

Prasītājs saņēma Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas 2004.gada 21.jūnija pārskatu, kurā tika iekļauta informācija, ka atbildētājam 2004.gada 6.jūnijā ir izsniegts diploms.

Pamatojoties uz saņemto informāciju, Līguma 3.5.1.4.punktu un MK Noteikumu Nr.219 49.4.punktu studiju kredīta lietā tika noteikts studiju kredīta pamatsummas atmaksas pagarinājums no 2002.gada 1.septembra līdz 2004.gada 6.jūnijam.

Pēc pagarinājuma piemērošanas studiju kredīta lietā, 2006.gada 30.maijā prasītājs nosūtīja atbildētājam vēstuli Nr. 1-08/1534 "Par studiju kredīta atmaksu", pielikumā pievienojot precizētu studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros, aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu.

Ņemot vērā, ka pēc pagarinājuma piemērošanas studiju kredīta lietā netika parakstīts precizēts studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiks, tad prasītājs informācijai prasības pieteikumam pielikumā pievieno atmaksas grafiku, saskaņā, ar kuru atbildētājam bija jāveic studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksa.

Atbildētājs uzsāka studiju kredīta parāda atmaksu 2006.gada 22.jūnijā veicot maksājumu 284.57 EUR (Ls 200.00) apmērā, 2007.gada 29.janvārī veica vēl vienu maksājumu studiju kredīta parāda summas segšanai 284.57 EUR (Ls 200.00) apmērā, bet turpmāk maksājumus saskaņā ar studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksas grafiku neveica.

Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām, laika periodā no 2004.gada 23.janvāra līdz 2014.gada 27.februārim prasītājs atbildētājam nosūtīja 12 vēstules, t.sk., 2004.gada 23.janvārī vēstuli Nr.1-14/3878, 2007.gada 3.augustā brīdinājumu Nr.1-14/3862/B, 2008.gada 21.janvārī vēstuli „Par studiju kredīta saistībām un konta maiņu", 9 informatīvas

vēstules „Par studiju kredīta saistībām".

Ņemot vērā, ka atbildētājs neizpildīja Līguma 3.3.1.punktā un MK noteikumu Nr.219 33.^{1}punktā noteikto pienākumu atmaksāt studiju kredīta pamatsummu un procentus desmit gadu laikā no atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus, prasītājs 2014.gada 27.jūnijā nosūtīja atbildētājam pirmstiesas paziņojumu Nr. 1-14/934/B.

2006.gada 22.jūnijā un 2007.gada 29.janvārī atbildētājs studiju kredīta parāda atmaksai ir pārskaitījis 569.14 EUR. Saskaņā ar Līguma 3.6.1.punktu no atbildētāja iemaksātās summas kā pirmais tika dzēsts saskaņā ar Līguma 6.1.1.punktu un MK noteikumu Nr.219 33.^{3}punktu aprēķinātais līgumsods 122.08 EUR apmērā. Kā otrais saskaņā ar Līguma 3.6.2.punktu tika dzēsts procentu parāds par studiju kredītu lietošanu 139.02 EUR apmērā. Pēc līgumsoda un procentu atmaksas saskaņā ar Līguma 3.6.3.punktu 308.04 EUR tika novirzīti studiju kredīta pamatsummas segšanai.

Līdz pat prasības pieteikuma iesniegšanas dienai atbildētājs nav samaksājis studiju kredīta parāda summu un no atbildētāja piedzenamā parāda summa ir 1085.00 EUR.

Prasītājs uzskata, ka ir izpildījis visas savas Līgumā noteiktās saistības pieejamo cilvēkresursu un finanšu resursu ietvaros, izsniedzot atbildētājam studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar Līguma noteikumiem un desmit gadu laikā rakstiski informējot atbildētāju par neizpildītajām saistībām, kā arī piedāvājot iespēju pakāpeniski segt parāda summu, bet atbildētājs nav izpildījis prasītāja nosūtītajās vēstulēs norādītos prasījumus.

Prasība pamatota ar 1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 „Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18., 33.punktu, MK noteikumu Nr. 219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" 9., 16., 30.1., 33.^{1}, 33.^{3}, 33.^{6}, 49.4.punktu, Civillikuma 1574., 1587., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1756., 1943.pantu.

Atbildētājs, saskaņā ar Civilprocesa 148.panta noteikumiem, rakstveida paskaidrojumus uz prasību nav iesniedzis.

Tiesa konstatē, ka prasības pieteikums un atbildes veidlapa atbildētājam /pers. A/ ierakstītā sūtījumā nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu 2015.gada 19.maijā, līdz ar ko, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas un 56^{1}.panta otrās daļas noteikumiem, atzīstams, ka tiesas dokumenti atbildētājam ir piegādāti.

Šādos apstākļos tiesnese pieņēma lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 7.martā, pa ko lietas dalībniekiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu tika paziņots 2016.gada 14.janvārī.

Pārbaudot rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, vadoties no sekojošiem motīviem.

Lietā nodibināts, ka 2000.gada 22.augustā prasītājs un atbildētājs noslēdza Studiju kredīta līgumu Nr. 23379 (lpp. 21-24), ar mērķi apmaksāt atbildētāja studijas SIA "Biznesa augstskolā Turība".

Saskaņā ar Studiju kredīta līguma 3.1.punktu, prasītājs izsniedza atbildētājam studiju laikā studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem Ls 858.00 apmērā (lpp. 25-32).

Ar lietā iesniegtu 2000.gada 28.augusta maksājuma uzdevumu Nr.133 un izrakstu no tā, 2001.gada 25.janvāra maksājuma uzdevumu Nr.7 un izrakstu no tā, 2001.gada 5.septembra maksājuma uzdevumu Nr.221 un izrakstu no tā, 2002.gada 14.februāra maksājuma uzdevumu Nr.16 un izrakstu no tā ir pierādīts, ka prasītājs ir samaksājis SIA "Biznesa augstskola "Turība"" atbildētāja mācību maksu (lpp. 25-32).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, bet šā likuma 1943.pants paredz, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Līguma 3.3.1.punkts noteic, ka kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsāk kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas; pilnu norēķinu veikt ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

2003.gada 26.augustā prasītājs saņēmis atbildētāja iesniegumu "Par kredītlīguma darbības pārtraukšanu", kurā norādīja, ka starp atbildētāju un Augstskolu noslēgtais līgums ir lauzts un atbildētājs lūdza pārtraukt studiju kredīta izmaksu (lpp. 33).

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs saņēma SIA "Biznesa augstskolā Turība" pārskatu par studiju kredīta ņēmējiem (lpp. 34), kurā tika iekļauta informācija, ka atbildētājs, uz personīga iesnieguma pamata, eksmatrikulēts no Augstskolas ar 2002.gada 13.septembri.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs saņēma BO AS "RSEBAA" izziņu (lpp. 36), kurā iekļauta informācija par atbildētāja studijām maģistrantūrā. No BO AS "RSEBAA" 2004.gada 21.jūnija pārskata (lpp. 38), redzams, ka atbildētājam 2004.gada 6.jūnijā ir izsniegts diploms.

Prasītājs atbilstoši Ministru Kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" 49.4.punktā un Studiju kredīta līguma 3.5.1.4.punktā noteiktajam, ka kredīta atmaksas termiņš tiek pagarināts un procenti netiek uzskaitīti par laiku, kamēr atbildētājs turpina studijas maģistra grāda ieguvei, noteica studiju kredīta pamatsummas atmaksas pagarinājums no 2002.gada 1.septembra līdz 2004.gada 6.jūnijam.

Kā redzams no lietas materiāliem 2006.gada 30.maijā prasītājs atbildētājam nosūtījis vēstuli Nr. 1-08/1534 „Par studiju kredīta atmaksas termiņa pagarināšanu un studiju kredīta atmaksu", pielikumā pievienoto studiju kredīta atmaksas grafiku

atbildētājs nav parakstījis (lpp. 40).

Prasītājs prasības pieteikumam pievienojis precizētu studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku (lpp. 41-43), saskaņā, ar kuru atbildētājam bija jāveic studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksa.

Atbildētājs 2006.gada 22.jūnijā un 2007.gada 29.janvārī ir veicis maksājumus par kopēju summu LVL 400 (EUR 569.14) apmērā. No iemaksātās summas tika dzēst līgumsods EUR 122.08 apmērā, kredīta lietošanas procenti EUR 139.02 apmērā un EUR 308.04 tika novirzīti studiju kredīta pamatsummas segšanai.

Laika posmā no 2004.gada 23.janvāra līdz 2008.gada 21.janvārim atbildētājam nosūtīti vairāki atgādinājumi par studiju kredīta saistībām (lpp. 44-53).

2014.gada 27.jūnijā ierakstītā sūtījumā atbildētājam nosūtīts pirmstiesas paziņojums (lpp. 54), kurā prasītājs, cita starpā, informē atbildētāju, ka maksājumu izpildes termiņš iestājies 2014.gada 6.jūnijā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa paredz, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Sekojoši, izskatāmajā lietā pienākums pierādīt faktu, ka ir veikta daļēja vai pilnīga studiju kredīta apmaksa, gulstas uz atbildētāju saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu.

Atbildētājs, pretēji Civilprocesa likuma 93.panta prasībām, nav sniedzis prasību atspēkojošus pierādījumus un iebildumus pret prasības pamatotību, tādējādi neizmantojot savus pienākumus un tiesības pēc labas ticības.

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto atbildētāja parāda aprēķinu (lpp. 56-63) un parāda summu, līdz ar ko tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, un no atbildētāja piedzenama neatmaksātā kredīta pamatsumma EUR 912.78 apmērā un procenti par kredīta lietošanu par periodu no 2007.gada 1.februāra līdz 2014.gada 30.aprīlim EUR 172.22 apmērā.

Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt, Civillikuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādās naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu; 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar Studiju kredīta līguma 3.2.1.punktu atbildētājam ir pienākums maksāt procentus, piemērojot 5% likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas, par kredīta neatmaksāto pamatsummu.

Prasītājs ir aprēķinājis atbildētājam kredīta procentus EUR 172.22 apmērā par laika periodu no 2007.gada 1.februāra līdz 2014.gada 30.aprīlim. Tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums maksāt kredīta procentus, kas pēc prasītāja aprēķina, sastāda EUR 172.22 apmērā.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi, kas sastāv no valsts nodevas EUR 162.75 un lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem EUR 4,70, kopā – EUR 167.45.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumus, atbildētājam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz minēto un vadoties Civilprocesa likuma 8. un 97. panta, tiesa

nosprieda:

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģ. Nr. 90000737795, parādu EUR 912.78, procentus EUR 172.22 un tiesas izdevumus EUR 167.45, bet kopā EUR 1252.45 (viens tūkstotis divi simti piecdesmit divi euro 45 euro centi), nosakot atbildētājam sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Tiesas spriedumu lietā par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese S. Meliņa